

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【東排灣語】 高中學生組 編號 3 號

si qaljupan a kakudan ata tavevean na payuan-- i pasa kanadun a pana

cinunan-- pinatarevan. azua pinaka cinunan nimitja kai a payuan,
rualap ta sacemel a patarevan.

cinunan nuaya sini paqulidan a pupacugan, inia manu kisan qemaljup.
mavan nu kipulaing ta qucalj ata kadjunungan. macaqu a kilangeda ta na
kadjunungan katua na qucalj a kakaiyan.

cinunan mavan nu caquan,picul,saljemedj, rinureru a pina tjarangadan.
nekanu iraian ata ramiljan, tjalja kemeljangen tua paqaljaj, pasekuletj, ata
pasangauv a caucau.

cemuljev, kikeljang, rakac ata miljenger, kentalj mavan nua na cinunan
a kinakemudan. azua mipuljuan katua sapuljuan nua cinunan a tjalangadan
atuz picul a pinaka sizuan.

nu uri kitulu tu masan cinunan, puljaui a kitulu ta temezeng a kikaljava.
avannu siaya aza kiratam tua maka qucalj a pacugan, djemaladjalan kituluan
tua kakudan na cinunan. tatuluan a patagilj ta qemaljup.

kasicuayan nu qemaljup savid a ta qinaljanaljan. a tja vuvuanga, nu ita
cavelj kimaya putjelu a seman palisian nu qemaljup. pinaka mavesuang aya.
azua kicapil a mapuljat uqaljai i qinaljan. si pudjalan nua parakaljaj vaik a

emaljealje a qemaljup. azua pinetj a putjelu a qemaljup, nu pasuvililj tua
kalja tjugutan, pitjaisangas ta masalut, ata maka kiljumay.

azua valisen nu djemaljun ta siva,alu a cavilj, patagilj a malang ta
panaq, kitulu a qemaljup. tjalju ta tapuluq sa drusa ata tapuluq sa tjelu a
cavilj, kitulu anga ta seman tiveljatan. nu tjausipuita vaik a kicaciuran a
qemaljup, vaikanan a kikapalisi a pisangas ta pulingauv. ayain ta cuqelalj
ata qaljic nua dridri(qacang) a patjavang,a kialjing ta malap ta sacemel ulja
marurerur i tilju.

nuna malap ta vavui ta venan,avan nu sinikuletj nua qemati; ljakua nu
paluqilj,maljia neka tu ita inalap. nu matazua kiricing tu ita sa kacui a ma
qinaljan, sinan paru na malap ta sacemel. nu djemuljun i qinaljan,uri cegeten
anan a pulingauv tu palisi ta kiqeceng ta vavak nua nakuyakuya.

nu kitulutulu, na kigetjem ta kakituluin ata patjaita a sikalakudan. azua
sangan a kakituluin mavan za pudringai,sana kigalju a temavak,izua pusi
kemeljangen ta qeljuqelju kakane nua sacemel. pualang ta ngadan nua
kadjunungan, tideq nua qinaljan... avan nu kakituluin nua tjau kiratam.

112 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【東排灣語】高中學生組 編號 3 號

排灣族狩獵文化與社會－以金崙溪流域為例

cinunan－是獵人的意思。

獵人本質不是狩獵，而是一個自然與土地的溝通者，能聽得懂土地和自然語言的人。

cinunan 是能力、武力、智慧、豐厚的象徵，沒有自私和利益，最知道崇敬、感恩與分享的人。

追蹤、辨認、意志和冷靜、果斷是 cinunan 應有的本能，而孤獨和寂寞是 cinunan 精神和力量的最大來源。

要學做一個 cinunan，就要學會等待的耐性，學習追求知識和智慧是成為 cinunan 應修煉的課程。

狩獵多採集體行獵的方式，祖字輩時期，每年有三次定期的儀式性狩獵。部落的男性在祭司的引導下作為期一天的團體狩獵。三次舉行的時段是播種祭之後、小米收穫祭前及收穫油芒後。

男孩用弓箭玩具學習狩獵技巧，到了十二、三歲被訓練製作弓箭的技術。青少年初次狩獵會先請巫師作祭祀，用豬骨、豬皮作為祭品，以祈求獵獲物豐收。

獵得山豬、水鹿為吉祥之兆；若空無一物，沒有獵獲，就採一支樹枝回部落，代表獵獲的象徵物；歸返部落後，要請巫師來家裡做驅趕鬼靈的祓禳祭。

學習過程，要全神貫注每一個動作，初學由施放陷阱開始，慢慢養成。辨識獵徑、動物，食用植物、記取土地名字、傳統領域的界線，也是初獵者要認識學習的。